

5.4.2020

ENSIHOIDON JA PÄIVYSTYKSEN VASTUUALUE

Yliääkäri
Vesa Lund

COVID-19 EPIDEMIA: POTILASHOIDOSSA HUOMIOITAVAA (ENSIHOITO)

Hoito- ja tutkimusmateriaali kohteessa

Koronavirusepidemian pahetessa yhä useampi ensihoidon potilas voi sairastaa ja tartuttaa koronavirusta. Tämän takia suojautumisen lisäksi materiaalin kontaminaatio tulee minimoida. Tämä tarkoittaa kaikkea potilaan kanssa kosketuksiin joutuvaa, potilaan hengitystiepisaroinnille altistuvaa ja hoitohenkilökunnan käsien kautta altistuvaa materiaalia.

Perusasiat tilanteissa, missä ei ole hätätilapotilasta (B-D):

- Käytetään erillistä, infektiokäyttöön tarkoitettua mittarivälineistöä (rakennettava; RR-mittari, saturaatiomittari, kuumemittari, sokerimittari) jos potilaalla ei ole riskioiretta (esim. rintakipu)
- Lähtökohtaisesti hoitomateriaali pidetään autossa siltä osin kuin sitä ei tehtävällä tarvita. Arvioi tehtävällä tarvittava materiaali etukäteissoiton (potilaan tila, tartuntariski) avulla
- Kohteessa materiaali pidetään vähintään 2 m etäisyydellä hoidettavasta potilaasta hoitotilanteessa
- Kirjaamisen suorittaa työpäri, joka ei koske potilaaseen. Kirjaaminen suoritetaan ennen kuljetusta. Kirjausalusta laitetaan kirjaamisen jälkeen laukkuun, ja hanskat vaihdetaan ennen potilaan siirtoa, jos toisen hoitajan apua tarvitaan potilaan siirrossa autoon.
- Potilaalle tehdään vain välttämättömät tutkimukset, joilla ajatellaan olevan merkitystä siihen päätökseen, tarvitseeko potilas ensihoitoa, kuljetetaanko potilas vai jääkö kohteeseen. Varmuuden vuoksi EKG:n, verensokerin ja toistuvien mittausten ottamista tulee ensihoitotilanteessa välttää.
- Kohteessa käytetty pistovaaraton kertakäyttömateriaali pussitetaan ja jää kohteeseen. Terävien roskien osalta toimitaan kuten aina.
- Potilaalle laitetaan joko happimaski (hapen tarve) tai kirurginen suu-nenäsuojus ennen siirtoa autoon. Levoton potilas pyritään rauhoittamaan mahdollisuuksien mukaan tarv. lääkäreitä konsultoiden.
- Kuljetuksen aikana ei seurata potilaan tilaa koneellisesti, jos yleistila on hyvä.
- Potilaaseen kosketuksissa ollut materiaali (mittarit, ym) puhdistetaan alkoholipitoisella puhdistusaineella tehtävän jälkeen. Puhdistautuessa tulee olla suojautuneena kirurgisella suu-nenäsuojuksella ja kertakäyttöhansikoilla.

Hätätilapotilas (puhelun perusteella tai kohdattaessa A, lisäavun pyyntö/lääkärin konsultaatio herkästi)

- Vain välttämätön hoitomateriaali otetaan potilaan viereen. Monitori-defibrillaattorin ja muiden mittarien käyttö kuten normaalitilanteessa mm.
- Kun paikalle saadaan enemmän suorittajia, yksi (ensisijaisesti lääkäriyksikön hoitaja, jos kohteessa) jää ns. passariksi vetämään lääkkeitä yms. vähintään toiseen huoneeseen / min. 2 metrin päähän tapahtumasta suojautuneena.
- Elottomuustilanteessa käytetään Corpulse- laitetta jos se on saatavilla (lääkäri päättää lisäavun tarpeesta tässä suhteessa)
- Hoidon jälkeen hoitohenkilökunta vaihtaa hanskat ja desinfioi kätensä ennen autoon siirtymistä. Suojautuminen pidetään samanlaisena potilaan kuljetuksen ajan.
- Kuljetuksen jälkeen hoitovälineet puhdistetaan vastaanottavassa sairaalassa ennen seuraavaa tehtävää. Samalla puhdistetaan parit, käytetty linavaatemateriaali vaihdetaan, ajoneuvo puhdistetaan erillisen ohjeen mukaan.